

Reece Jones (2012) *Border Walls. Security and the War on Terror in the United States, India, and Israel*. Zed Books, London & New York. ISBN: 978-1-84813-823-0. 210 sidor, häftad.

Berlinmurens fall fick många att tro att framtidens globaliserade värld skulle kännetecknas av allt färre gränskontroller och allt friare passage mellan olika länder för både människor och varor. Så har det också blivit på många ställen, men inte överallt. Enbart under de senaste tolv åren har inte mindre än 25 gränsmurar uppförts och/eller påbörjats runtom i världen. Majoriteten av dem (22) berör asiatiska länder, där de mest aktiva initiativtagarna varit Israel (gränsmurar mot Libanon, Västbanken och Egypten), Indien (Bangladesh, Pakistan och Burma), Uzbekistan (Afghanistan och Kirgizistan) och Saudiarabien (Jemen och Irak).

Reece Jones, författare till boken *Border Walls. Security and the War on Terror in the United States, India, and Israel*, är biträdande professor i geografi vid Universitetet i Hawaii. I sin nyutgivna bok beskriver han situationen i de tre länder som nämns i boktiteln, nämligen USA, Indien och Israel. Gränsmurarna han koncentrerar sig på är inte heller de några miniatyrprojekt. Om man placerar de nuvarande gränsmurarna mellan enbart dessa tre länder och tre av deras respektive grannar (Mexico, Bangladesh och Västbanken) i en lång rad efter varandra, skulle muren tillsammans vara häpnadsväckande 5700 km lång. Placerad i Sverige skulle den sträcka sig närapå fyra gånger från landets nordligaste punkt till den sydligaste!

Varför väljer då demokratiskt valda regeringar att bygga gränsmurar mot sina grannar? I sin högaktuella bok analyserar Jones dels officiella regeringsrapporter utgivna i de berörda länderna, dels folkvalda tjänstemäns

uttalanden och dels det sätt varpå pressen behandlat nyheterna om gränsmurarna. Hans slutsats är att de vanligaste orsakerna i alla tre länderna har varit (och är) landets säkerhet och det så kallade kriget mot terrorism.

Jones låter också vanliga medborgare komma till tals. Under datainsamlandet för sin bok gjorde han ett flertal resor till och i de muromgärdade gränsområdena och intervjuade där lokala invånare på bägge sidor om gränsen, likaså representanter för olika folkrättsgrupper i några av de berörda ländernas storstäder. I motsats till regeringarnas officiella ståndpunkter skiljer sig emellertid de lokala människornas erfarenheter både från fall till fall och från land till land. Ett tankeväckande människoöde får här utgöra ett exempel. När israelerna år 2003 byggde en mur i norra Betlehem, blev ett enda palestinskt hus kvar längst inne i en smal israelisk korridor. Huset ägs av en 65-årig palestinsk man, som driver en restaurang i detsamma. För att ta sig till restaurangen från sin bostad, måste han passera två israeliska gränsposteringar. Att komma genom den första gränskontrollen tar honom i regel en till ett par timmar i anspråk. Att ta sig genom den andra gränskontrollen går något snabbare, trots att den leder förbi en israelisk militärbas. En bidragande orsak är den, att ytterst få personer fyller kriterierna för att få passera. Man måste till exempel vara minst 60 år gammal, vilket i praktiken betyder att bland annat mannens egna söner inte kan besöka restaurangen. Mannen håller sin restaurang öppen dagligen i några timmars tid trots att han inte har haft en enda kund i snart tio års tid! Varför går han då dit? Jo, bara för att visa att ägaren inte har övergett sitt hus. Enligt en israelisk förordning får nämligen byggnader som klassificerats som övergivna övertas av den israeliska armén.

Rolf Palmberg